

Маріупольський
державний
університет

**ІННОВАЦІЇ
В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, ШЛЯХИ ЗАГРОВАДЖЕННЯ У
ПРАКТИКУ**

**Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Київ - 2024

Інновації в дошкільній освіті: теорія, перспективи, шляхи запровадження у практику: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 березня 2024 року / за заг. ред. Ю.О.Демидова. Маріуполь: МДУ, 2024. 207 с.

Редакційна колегія:

Голова

– Микола ТРОФИМЕНКО, ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;

Заступник голови

– Олена БУЛАТОВА, перший проректор МДУ, доктор економічних наук, професор;

Члени оргкомітету:

– Юлія ДЕМИДОВА, завідувач кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент;

– Катерина КРУТІЙ, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;

– Ольга ФУНТИКОВА, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;

– Світлана МАКАРЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти;

– Оксана ПОПОВСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти;

– Вікторія ЯЙЛЕНКО, старший викладач кафедри дошкільної освіти;

– Ірина ДЕСНОВА, в. о. завідувача кафедри практичної психології, кандидат педагогічних наук, доцент;

– Оксана ГОЛЮК, завідувач кафедри педагогіки та освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою психолого-педагогічного факультету
Маріупольського державного університету
(протокол № 10 від 28 березня 2024 року)

Статті публікуються в авторській редакції

© Колектив авторів, 2024

© Кафедра дошкільної освіти МДУ, 2024

Червякова В.І.,

здобувачка 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітня програма «Дошкільна освіта. Інклюзія»

Маріупольський державний університет, м. Київ

Науковий керівник:

Макаренко С.І.,

к. пед. наук, доцентка,

доцентка кафедри дошкільної освіти,

Маріупольський державний університет, м. Київ

МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ВІЛЬНОМУ РОЗВАЖАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ ІВЕНТ-ЦЕНТРУ

Однією з головних проблем, яку відзначають педагоги щодо розвитку сучасних дітей дошкільного віку, є їхнє невміння та небажання комунікувати як із однолітками, так і з дорослими людьми. Це виявляється в невмінні знаходити підхід до партнера по комунікації, підтримувати і розвивати встановлений контакт, погоджувати свої дії у процесі будь-якої діяльності, адекватно реагувати і висловлювати свою симпатію до конкретної особи, відзначаються складності в умінні співпереживати в печалі та радіти успіху іншої особи – все це призводить до різного роду конфліктів, сварок і непорозумінь між дітьми.

Спілкування як діяльність – складний, багатоплановий процес встановлення і розвитку контактів між людьми, що виникає на основі потреб і спільних дій та включає обмін інформацією, сприймання та розуміння іншого. Як взаємодія суб'єктів через знакові засоби, спілкування викликано комунікативними потребами та спрямовано на зміни стану, світогляду, поведінки партнера [1].

Відповідно до мети міжособистісного спілкування, А. Богуш виокремлює такі його функції [2]:

- комунікативна функція – забезпечення зв'язку людини зі світом у всіх формах діяльності;
- інформаційна функція – отримання, зберігання та передача інформації у процесі спілкування;
- когнітивна функція – усвідомлення сприйнятого завдяки мисленню, уяви, фантазії;
- конативна функція – пов'язана з індивідуальним прагненням людини до тих чи інших об'єктів, які виступають в якості мотиваційних стимулів;
- емотивна функція – переживання (емоційне) людиною своїх стосунків з оточуючим світом
- креативна функція – пов'язана з творчим перетворенням дійсності.

Поняття комунікативної компетентності дитини дошкільного віку А. Богуш розглядає у контексті культури мовленнєвого спілкування, формування якої передбачає вирішення таких завдань [2]:

- розвиток комунікативних здібностей дітей відповідно до кожного вікового періоду: емоційне спілкування з дорослими, спілкування з однолітками, ініціативне спілкування зі співрозмовником;
- засвоєння ввічливих форм спілкування, розвиток мовленнєвого етикету;
- формування культури мовлення;
- формування культури спілкування.

Значні можливості розвитку комунікативних здібностей дітей старшого дошкільного віку, на наш погляд, має вільний розважальний простір івент-центру. Відповідно до визначених завдань проаналізуємо, як само івент-центр може забезпечити необхідні умови для розвитку комунікативних здібностей у дітей старшого дошкільного віку (див. табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз можливостей івент-центру щодо розвитку комунікативних здібностей дітей старшого дошкільного віку

Завдання розвитку комунікативних здібностей дітей старшого дошкільного віку (за А. Богуш, Н. Гавриш)	Посадові обов'язки адміністратора-педагога івент-центру
Навчання спілкування на основі розвитку вмінь комунікативної взаємодії, розвитку монологічного та діалогічного мовлення, зближення дітей та виховання дружніх, доброзичливих відносин у групі, формування емоційно-моральних основ поведінки та спілкування.	Адміністратор-педагог івент-центру серед обов'язків має спостереження за поведінкою дітей та сприяння їхньому зближенню під час перебування в центрі. Також має допомагати дітям, коли вони насамоті, чи коли їх скривдили. Адміністратор-педагог зобов'язаний допомагати та пояснювати дітям правила поведінки й норм моралі, тому він має підказувати, як краще себе поводити в соціумі з однолітками.
Навчання співпраці на основі вміння дотримуватися словесних інструкцій, контролю своїх дій в умовах колективної взаємодії, виховання довіри та почуття відповідальності.	Під час ігор, майстер-класів та інших видів спільної діяльності в івент-центрі адміністратор-педагог має завдання створювати атмосферу колективної співпраці та тримати під контролем, чи долучаються до неї діти.
Розвиток уміння активно слухати на основі уміння спілкуватися на вербальному та невербальному рівнях, розвитку слухового сприйняття,	Такий спосіб розвитку комунікативних здібностей дітей в івент-центрі в цілому можливий, оскільки адміністратор-педагог проводить

уміння формулювати питання, виділяти основну думку, вміння використовувати прийом активного слухання.	багато часу з дітьми, слідкує за їхньою поведінкою та влаштовує ігри, вистави, майстер-класи й бесіди, де кожна дитина може спілкуватися і висловлювати свою думку.
Розвиток уміння інформацію на основі умінь встановлювати логічні зв'язки, робити висновки, аргументувати свою точку зору.	Саме під час спілкування, бесід діти можуть висловлювати свої думки, переживання, що сприяє їхньому зближенню з оточуючими. Водночас під час спілкування адміністратор-педагог може краще зрозуміти, що саме є «внутрішнім затискачем» та не дозволяє дитині весело проводити час із однолітками.

На основі вищевикладеного аналізу можемо визначити можливості івент-центру для розвитку комунікативних здібностей дітей старшого дошкільного віку (див. табл. 2).

Таблиця 2

Можливості розвитку комунікативних здібностей дітей старшого дошкільного віку у вільному розважальному просторі івент-центру

Основні напрямки розвитку комунікативних здібностей дітей старшого дошкільного віку	Можливості івент-центру
Навчання дітей спілкуванню	Адміністратори-педагоги активно залучають дітей до комунікації та спілкування з іншими дітьми, спостерігають за їхньою поведінкою, щоб ніхто з дітей не скривдив іншого
Навчання дітей співпраці	Івент-центр створює безліч ситуацій, де діти самі мають інтерес долучитися до співпраці з іншими дітьми та дорослими (адміністратор-педагог, батьки, аніматори)
Розвиток уміння активно слухати	Саме під час майстер-класів, які проводяться в івент-центрі, діти мають бути найбільш уважними та зосередженими, повинні уважно слухати пояснення адміністратора-педагога – щоб виконати обговорюване завдання
Навчання «конструювати» текст для іншої людини – дорослого або	Це не входить до офіційних послуг івент-центру, однак адміністратор-

однолітка – так, щоб правильно зрозуміли	педагог може сприяти правильному конструюванню дитиною зв'язного тексту за допомогою уточнюючих питань, бесід, театральної діяльності, ігор тощо.
--	---

Отже, івент-центр саме завдяки своєму вільному розважальному простору допомагає дітям у розкритті своєї особистості. Залучення дошкільнят до яскравої атмосфери, веселої діяльності та цікавих майстер-класів пробуджують в них зацікавлення комунікацією з оточуючими. Саме така соціально-корисна діяльність сприяє розширенню й урізноманітненню проявів захоплення і розвитку комунікативних здібностей. Діти старшого дошкільного віку краще розкриваються саме під час таких ігор та веселощів, тому ми вважаємо, що івент-центр завдяки різноманітним видам діяльності має широкі можливості розкриття кожної дитини та розвитку її комунікативних здібностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс. URL: https://culonline.com.ua/Books/zagalna_psychologia.pdf
<https://pidru4niki.com/79905/psihologiya/spilkuvannya> (дата звернення: 09.03.2024).
2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика. Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах : підручник доп. К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.